

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 49.085/1
VAN 11 JANUARI 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 21 december 2010 door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de Regionale Technologische Centra", heeft het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe om het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de Regionale Technologische Centra (hierna: RTC-decreet) op een aantal specifieke punten te wijzigen. De wijzigingen gebeuren naar aanleiding van een evaluatierapport dat op 25 juni 2009 werd voorgelegd aan de Vlaamse Regering ¹.

Met de wijzigingen wordt een verfijning aangebracht in de nascholingsopdracht van de Regionale Technologische Centra (hierna: RTC's) (artikel 2 van het ontwerp), wordt de duur van de beheersovereenkomsten die de RTC's sluiten met de Vlaamse Regering verlengd van drie tot vijf jaar (artikel 3), en worden de regels aangepast inzake toezicht op de RTC's, hetgeen onder meer inhoudt dat een einde wordt gesteld aan het bestaan van de beoordelingscommissie (artikel 4) en dat de wijze van uitbetaling van de subsidies aan de RTC's wordt gewijzigd (artikelen 5 en 7). Ook de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs en de deeltijdse leersystemen worden in aanmerking genomen voor de berekening van de subsidies (artikel 5). Andere wijzigingen hebben betrekking op de afschaffing van het verbod voor RTC's om een vergoeding te vragen van erkende of gesubsidieerde onderwijsinstellingen die op RTC-diensten een beroep doen en op de verplichting om een eventuele vergoeding in de beheersovereenkomst te regelen (artikel 6).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

Men redigere artikel 3 van het ontwerp op een legistiek meer gebruikelijke wijze als volgt:

"In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 wordt het woord 'drie' vervangen door het woord 'vijf' en worden de woorden ', met ingang van 1 januari 2008' opgeheven;

¹ DEPARTEMENT ONDERWIJS EN VORMING, *Evaluatierapport 2008-2010. Regionale technologische centra, investeringsoperaties in uitrustingsgoederen, samenwerking onderwijs-VDAB*, 74 p. (te raadplegen op www.ond.vlaanderen.be/rtc/evaluatie/Evaluatierapport.pdf).

2° in § 2, derde lid, worden de woorden 'heeft betrekking op de werkingsjaren 2008-2010' vervangen door de woorden 'heeft telkens betrekking op vijf werkingsjaren'.

De redactie van artikel 5 van het ontwerp dient in gelijkaardige zin te worden aangepast.

Artikel 6

De wijziging die artikel 6 van het ontwerp beoogt aan te brengen in artikel 7, 2°, van het RTC-decreet heeft tot gevolg dat de mogelijkheid wordt geopend dat in de beheersovereenkomst ook een vergoeding wordt gevraagd voor diensten gepresteerd aan door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde onderwijs-, opleidings- of vormingsinstellingen. In de memorie van toelichting wordt in dat verband verduidelijkt dat "in een aantal gevallen dergelijke vergoedingen gerechtvaardigd kunnen zijn" en dat "om de gelijke behandeling binnen de verschillende RTC te garanderen, wordt voorzien dat in de beheersovereenkomsten bepalingen worden opgenomen rond de gevallen waarin de vergoeding mag worden gevraagd, de bepaling van het bedrag evenals de band met de werkingsenveloppe".

De memorie van toelichting doet ervan blijken dat het de bedoeling is om slechts in welbepaalde, specifieke gevallen in een mogelijkheid van vergoeding te voorzien. Die bedoeling blijkt niet uit de ontworpen wijziging van artikel 7, 2°, van het RTC-decreet, waarin het geheel aan de partijen bij de beheersovereenkomst wordt gelaten om de gevallen te bepalen waarin vergoedingen mogen worden gevraagd, zonder dat in dat verband enige indicatie wordt gegeven van het soort van gevallen dat door de decreetgever wordt beoogd. Dergelijke onbepaalde delegatie van bevoegdheid aan de partijen bij de beheersovereenkomst spoort niet met de bedoeling van de decreetgever, zoals die uit de memorie van toelichting lijkt te moeten worden afgeleid, en staat bovendien op gespannen voet met het legaliteitsbeginsel in onderwijszaken. Teneinde dat te verhelpen zou in de tekst van het ontwerp moeten worden geëxpliciteerd in welk soort van gevallen of om welke redenen in de beheersovereenkomst kan worden bepaald dat er een vergoeding is verschuldigd.

Artikel 8

Luidens artikel 8 van ontwerp heeft de ontworpen regeling uitwerking met ingang van 1 januari 2011 ².

In verband met de retroactieve inwerkingtreding van wetskrachtige bepalingen heeft het Grondwettelijk Hof bij herhaling gesteld dat de niet-retroactiviteit van wetten of decreten een waarborg is ter voorkoming van rechtsonzekerheid, die vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang. Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van één of meer gerechtelijke procedures in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers inbreuk maakt op de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden ³.

In het licht van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof verdient het aanbeveling dat in de memorie van toelichting zou worden aangegeven welke motieven van algemeen belang ten grondslag liggen aan de retroactiviteit van de ontworpen regeling en waarom deze noodzakelijk of onontbeerlijk is om dat oogmerk van algemeen belang te verwezenlijken ⁴. Op die wijze kan onzekerheid omtrent het bestaan van de voor de retroactiviteit vereiste verantwoording worden vermeden.

² Indien de terugwerkende kracht wordt gehandhaafd, dienen de woorden "treedt in werking op" in artikel 8 van het ontwerp te worden vervangen door de woorden "heeft uitwerking met ingang van".

³ Zie bv. recent Grondwettelijk Hof, nr. 49/2010, 29 april 2010, B.7.

⁴ Er wordt van uitgegaan dat aan de ontworpen regeling niet het motief ten grondslag ligt om gerechtelijke procedures te beïnvloeden of rechtscolleges te verhinderen om zich uit te spreken. Indien dat echter wel het geval zou zijn, zullen de uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang die dit ingrijpen in hangende gedingen kunnen verantwoorden, dienen te worden vermeld in de memorie van toelichting.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	L. DENYS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A. BECKERS

M. VAN DAMME